Изх. номер: 01/12.01.2024 г.

ДО

Г-Н БОГДАН БОГДАНОВ
МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА И ИНДУСТРИЯТА

КОПИЕ ДО:

Г-Н ГЕОРГИ ГВОЗДЕЙКОВ
МИНИСТЪР НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА

Г-Н ИВАН ДИМИТРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

ОТНОСНО: *ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ДОСТЪПНОСТ НА ПРОДУКТИ И УСЛУГИ*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

УВАЖАЕМИ ГОСПАДА,

Алиансът на технологичната индустрия (АТИ) е сдружение с нестопанска цел, представляващо интересите на най-големите телекомуникационни оператори, доставчици на оборудване, мрежови и системни интегратори. Наши членове са А1, Виваком, Йеттел и Булсатком, които заемат над 65% от пазара на фиксиран достъп до интернет и 100% от пазара на мобилен достъп до интернет.

На 15 декември 2023 г. на Портала за обществени консултации на Министерски съвет бе публикуван Проект на Закон за изискванията за достъпност на продукти и услуги **(„Проект“)**, по отношение на който бихме искали да изразим становище в законоустановения срок.

Проектът предвижда създаване на нормативна уредба, „изцяло хармонизирана с новото европейското законодателство“, регламентираща достъпността на определени категории продукти и услуги, част от които се предоставят от членовете на АТИ, а именно: електронни съобщителни услуги, услуги за предоставяне на аудио-визуално съдържание, услуги за електронна търговия, както и предоставянето на пазара на определени категории продукти, които следва да отговарят на новите изисквания за достъпност. С Проекта се въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година за изискванията за достъпност на продукти и услуги („Директива (ЕС) 2019/882“ или „ Директивата“).

В допълнение и предвид широкия обхват на Директивата и доколкото обществените отношения, предмет на уредбата, са изключително важни и засягат множество сфери от обществения живот и стотици хиляди български граждани, е прието за уместно те да се урегулират в **специален закон**, който да гарантира прилагането

на изискванията за достъпност по начин, способстващ за подобряване на достъпността и социалното приобщаване на хората с увреждания.

Независимо, че не възразяваме срещу предприетия подход, считаме, че в Проекта следва да се отчетат и да намерят отражение спецификите, свързани с регулиране на секторните обществени отношения, в конкретния случай в областта на електронните съобщения и свързаните с тях продукти.

Във връзка с гореизложеното, в законоустановения срок, Ви представяме становището Алианса на технологичната индустрия, както следва:

1. По чл. 3, ал. 2 от Проекта предлагаме следната редакция:

*„(2) Икономическите оператори**, които се позовават на някое от изключенията по ал. 1**, извършват оценка дали спазването на изискванията за достъпност на продукти или услуги би довело до основно изменение или би наложило прекомерна тежест. Оценката **за прекомерна тежест** се извършва въз основа на съответните критерии, определени в приложение № 1 и в делегираните актове, приети от Европейската комисия на основание чл. 14, параграф 7 от Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ, L 151/70 от 7 юни 2019 г.), наричана по нататък „Директива (ЕС) 2019/882“*

Мотиви:

С предложената редакция на първо място се премахва неяснотата относно субектите, задължени да извършват оценка за основно изменение или прекомерна тежест. Предложената от вносителя редакция изисква от **всички** икономически оператори да извършват оценка за това дали спазването на изискванията за достъпност на продукти или услуги би довело до основно изменение на съответния продукт/услуга или би довело до прекомерна тежест за задължения субект.

Видно от разпоредбата на чл. 54, ал. 3 от Проекта, същата предвижда, че когато икономическият оператор се е позовал на чл. 3, контролните органи:

1. проверяват **дали икономическият оператор е извършил оценката** по чл. 3;

2. **правят преглед на оценката и на резултатите от нея**, включително на правилното използване на критериите, определените в приложение № 1 и в делегираните актове, приети от Европейската комисия на основание чл. 14, параграф 7 от Директива (ЕС) 2019/882.

В допълнение и съгласно чл. 55, ал.1, т. 4 от Проекта оправомощените длъжностни лица имат право да изискват от доставчиците на **услуги оценката по чл. 3, когато съответният икономически оператор се е позовал на такава.**

От систематичното тълкуване на разпоредбите се налага изводът, че **извършването на оценка е необходимо само в случай че икономическият оператор се позовава на някое от изключенията по чл. 3, ал.1 от Проекта**. В тази връзка считаме, че това следва да бъде отразено по недвусмислен начин и в материалната разпоредба, определяща кръга от задължени лица.

Съгласно текста в Проекта, както оценката за наличието на основно изменение, така и оценката за прекомерна тежест, се извършват въз основа на критериите, определени в Приложение № 1. Приложното поле на критериите от Приложение № 1 обхваща само оценката за прекомерна тежест, което е и в съответствие с

Директивата), където е посочено, че критериите в Приложението се използват само за оценката за прекомерната тежест за задълженията лица, не и за основно изменение на продукта или услугата (съображение 67 от Директивата, чл. 14, ал. 2).

2. По чл. 31, ал. 1 от Проекта предлагаме следната редакция:

„ *чл. 31. (1) При обосновано искане от органите за надзор на пазара по този закон, дистрибуторът предоставя на хартиен или на електронен носител цялата информация и документация, необходима за доказване на съответствието на продукта.*“

Мотиви:

Предложената промяна е в съответствие с разпоредбата на чл.10, пар. 6 от Директивата, където не е предвидено допълнително задължение за дистрибуторите да предоставят информация и документация и при искане от „*компетентен орган на друга държава членка*“, каквото е предложението в Проекта. В този смисъл сме на мнение, че не би следвало да се разширява приложното поле на разпоредбата на Директивата, както и да се утежнява положението на дистрибуторите. Компетентните национални органи могат да извършат необходимите действия по изискване, събиране и анализ на документацията и информацията своевременно и без допълнителни утежняващи действия за дистрибуторите, каквито биха възникнали, ако това задължение се прилага и по отношение предоставянето на документи към органи на чужди държави.

3. По чл. 33, ал. 1 от Проекта предлагаме следната редакция:

„*Чл. 33. (1) Всеки икономически оператор поддържа регистър, който съдържа информация за всеки икономически оператор, който му е доставил даден продукт от* ***приложното поле на закона*** *и за всеки икономически оператор, на когото е доставил* ***такъв*** *продукт.*“.

Мотиви:

Предложената от вносителя редакция е непълна и не пояснява, че изискуемите регистри се отнасят единствено до продуктите в приложното поле на Проекта, в този смисъл е и краткото допълнение в предложената редакция на разпоредбата.

4. По чл. 35, т. 1, б. „а“ предлагаме следната редакция:

„Чл. 35. (1) Органите за надзор на пазара имат право:

1. на свободен достъп до:

а) търговски обекти и други места за съхранение и представяне на пуснати на

пазара продукти, включително местата за продажба от разстояние, в това число чрез използване на електронни средства, **при зачитане законовите съображения на икономическия оператор във връзка с търговски тайни и спиране на стопанските операции;**“

Мотиви:

Считаме, че проверките следва да се извършват по начин, който да не възпрепятства икономическите оператори да извършват търговската си дейност, като се осигури нейната непрекъсваемост, особено с оглед разширяване на обхвата на проверките и чрез електронни средства.

5. По чл. 39, ал. 1 и ал. 2 и чл. 40 от Проекта да се преработят с цел съответствие с разпоредбата на чл. 20 от Директивата.

Мотиви:

Бихме искали да посочим, че сегашната редакция на чл. 39, ал. 1 и ал. 2 от Проекта не съответства на разпоредбите в чл. 20 от Директивата. Разпоредбата на чл. 20 от Директивата е въведена в следващия чл. 40 от Проекта. В случая двете разпоредби на чл. 39 и чл. 40 от Проекта следва да се прецизират в съответствие с Директивата, а именно когато органът за надзор на пазара констатира, че продукт не отговаря на условията за съответствие, изисква от икономическия оператор (в зависимост от задълженията му) първо да предприеме коригиращи действия, за да приведе продукта в съответствие с тези изисквания в определен от органа разумен срок, съобразен с естеството на несъответствието, едва след това, ако не са предприети подходящи коригиращи действия, органът може да предприеме мерките по чл. 39, ал. 1, т. 1-3 от Проекта. В този смисъл не е предвидено първоначално и самостоятелно налагане на ограничителни мерки /както е в чл. 39 от Проекта/, без преди това да има оценка на продукта и възложени на икономическия оператор коригиращи действия. На мнение сме, че следва да се спази последователността на процеса и действията, вкл. правомощията на органа за надзор на пазара, изрично описани в чл.20 от Директивата, а не да се излиза извън нейното приложно поле.

6. По чл. 39, ал. 4 от Проекта предлагаме следната редакция:

„Заповедите по ал. 3 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

Мотиви:

Предвиденото предварително изпълнение на всички заповеди на надзорните органи е в противоречие с разпоредбите на Директивата и с националното законодателство. Макар да считаме изискванията за достъпност към продуктите за съществени, изтеглянето на даден продукт от пазара например е сложен и времеемък процес, който би могъл съществено да увреди икономическите оператори. В този смисъл коригиращите действия, които компетентните органи разпореждат, следва да са задължителни за икономическите оператори единствено при влязъл в сила акт. В случай че е налице някоя от хипотезите по чл. 60, ал. 1 от АПК, при които е допустимо предварително изпълнение, то съответният надзорен орган може да разпореди такова за конкретен случай, но не и на общо основание за всички заповеди по чл. 39, ал. 3 от Проекта.

7. По чл. 44, ал. 1:

„*Чл. 44. (1) Органите за надзор на пазара временно спират предоставянето на*

продукт на пазара и изискват от съответния икономически оператор в определен от тях ***разумен*** *срок,* ***съобразен с естеството на несъответствието****, да предприеме необходимите коригиращи действия, когато установят, че:*

(…)

7. не е изпълнено някое друго административно изискване, определено в глава ***втора***.“

Мотиви:

Срокът за отстраняване на несъответствието и предприемане на съответните коригиращи действия следва да е подходящ и да е съобразен с естеството на

нарушението, по аналогия със сходни задължения за предприемане на коригиращи действия – например чл. 40, ал. 3 и чл. 58, ал. 3 от Проекта.

Редакцията в т. 7 на разпоредбата цели да поправи грешна препратка – в глава трета са уредени изискванията за достъпност към услугите в приложното поле на Проекта, докато глава втора касае продуктите, за които чл. 44 се отнася.

7. По чл. 54, ал. 2 от Проекта предлагаме:

7.1. Следната редакция на ал. 2

„(2) Органите по ал. 1 ***приемат,*** *прилагат и* ***веднъж на 5 години или при необходимост****, актуализират подходящи процедури за:“*

Мотиви:

Предлагаме чисто редакционно до се включи и процесът по приемане на процедурите, тъй като, за да се прилагат и актуализират същите, следва първо да бъдат приети.

Считаме за целесъобразно да се посочи периодът на актуализация. В противен случай е възможно процедурите да не бъдат своевременно актуализирани или да се актуализират необосновано често, което ще създаде правна несигурност и непредвидимост по отношение на засегнатите субекти. Смятаме, че предложеният от нас 5-годишен период е достатъчно време, през което, от една страна, да се анализира ефектът от приетите процедури и, от друга страна, през което същите да се актуализират по най-подходящия за съответния сектор начин.

На следващо място, отчитаме възможността да настъпят съществени промени, както в икономическата, така и в правната среда, поради което процедурите следва да могат да бъдат изменяни *ad hoc*.

На мнение сме, че периодичността може да бъде с различна продължителност за различните сектори, ако се прецени, че 5-годишният период не е универсален, с оглед динамиката във всяка от засегнатите икономически сфери.

7.2. Добавяне на нова т. 4 със следната редакция:

„4. за прилагане на задълженията, предвидени в ал. 3“

Мотиви:

На мнение сме, че от голяма важност за стабилността и предвидимостта в обществените отношения е задълженте субекти да са наясно с процедурите и начините, по които ще се оценява съответствието на оценката за прекомерна тежест с критериите по Приложение №1 и съответно, в зависимост от сектора, какви промени в продуктите и услугите биха се считали за основно изменящи ги. Това по безспорен начин ще внесе сигурност в отношенията. Предложението е в съответствие с чл. 23, пар.1, буква „а“ от Директивата, който изисква да се прави оценка на съответствието на услугите, включително с оценката, посочена в член 14. В този смисъл с направеното предложение се цели пълно и точно транспониране на европейското законодателство.

7.3. Добавяне на ал. 8 - ал. 11 със следното съдържание:

„(8) Органите по ал. 1 при изготвяне на проекти на процедури извършват обществено обсъждане, като публикуват съобщение за изготвения проект и мотивите за изготвянето му на страницата си в интернет и на Портала за обществени консултации.

(9) В съобщението по ал. 8 се посочва мястото, откъдето заинтересованите лица могат да получат проекта, и срок, не по-кратък от 30 дни, в който могат да представят писмени становища по него.

(10) Органът проучва становищата и отразява приетите предложения.

(11) Процедурата за обществено обсъждане приключва с публикуване на страницата на органа в интернет и на Портала за обществени консултации, на постъпилите становища, с изключение на частите, представляващи търговска тайна, приетите предложения, местата и текстовете, в които са отразени приетите предложения, и мотивите за неприетите.“

Мотиви:

Доколкото процедурите по ал. 2 обхващат цялостния процес по проверка и оценка на дейността на икономическите оператори за съответствие с изискванията за достъпност по този закон, считаме, че те се явяват подзаконови нормативни актове, тъй като нямат еднократно действие и тяхното приемане трябва да следва процес по приемане на подзаконови нормативни актове. Предложили сме текст, аналогичен на процедурата по чл. 36 от Закона за електронните съобщения.

Независимо от факта, че Директивата не изисква прилагането на предложения от нас ред, считаме, че следва да се спазват изискванията и на националното законодателство, с цел осигуряване на законосъобразност на актовете на органите.

8. По чл. 57 предлагаме:

8.1. Следната редакция на ал. 1:

„(1) Органите по чл. 54, ал. 1, при спазване на принципа за пропорционалност, имат право да налагат привеждане на услугата в съответствие с приложимите изисквания.“

Мотиви:

Считаме, че предложената от вносителя редакция не е в съответствие с европейското законодателство, като представлява допълнителна административна тежест за субектите, включително създава възможност за цялостно преустановяване на дейността на икономически субект, за който даден контролен орган е приел, че услугите, които предоставя, не отговарят на изискванията за достъпност. Част от услугите в обхвата на Проекта са от ключово значение за икономическото развитие на една страна, а някои и за националната ѝ сигурност. Временното спиране, както и забраната за предоставяне на такива услуги са крайни и непропорционални мерки, които значително биха увредили съответните икономически оператори, както и техните потребители (такива са например електронните съобщителни услуги).

Чл. 30, пар. 1 от Директивата предвижда, че „държавите членки определят правилата относно санкциите за нарушаване на националните разпоредби, приети **съгласно настоящата директива**, и вземат всички необходими мерки за осигуряване на тяхното прилагане“. Проектът предвижда разпоредби отвъд приложното поле на Директивата, като в мотивите за приемане на закона никъде не е направен анализ, който да изисква прилагане на мерки, свързани с изпълнение на изискванията за достъпност на услугите, които Директивата е предвидила само по отношение на продуктите.

Следва да се отбележи, че европейското законодателство не следва огледални мерки за достъпност на продуктите и услугите и те са съобразени с тяхната специфика.

В мотивите за приемане на Проекта е посочено, че се създава нова, „**изцяло хармонизирана** с новото европейското законодателство нормативна уредба, регламентираща условията за предоставянето на пазара на продукти и предоставянето на услуги, за които има определени изисквания за достъпност", нещо, с което не можем да се съгласим по изложените по-горе причини.

В допълнение, в чл. 30, пар. 2 от Директивата е регламентирано, че предвидените санкции трябва да бъдат **ефективни, пропорционални и възпиращи**. Тези санкции се придружават **и от ефективни коригиращи действия** в случай на неспазване от страна на икономическия оператор. Поради това считаме, че единственото правомощие, което би следвало да имат органите по отношение на неизпълнение на изискванията за достъпност на услугите, е правото да прилагат коригиращи действия.

Следва да се отбележи, че чл. 20 - 22 от Директивата, където са подробно описани случаите, в които могат да се предприемат **подходящи временни мерки за забрана или ограничаване предоставянето на продукти, се отнасят единствено до надзора на пазара на продукти, не и този на услуги.**

Това е така предвид факта, че продукт, несъответстващ с изискванията за достъпност в рамките на една държава членка, би могъл с голяма вероятност да се предоставя на пазара и в други държави членки.

8.2. Следната редакция на ал. 2

„(2) Мерките по ал. 1 се налагат с акт на съответния орган по чл. 54, ал. 1, който подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс"

Мотиви:

Считаме, че предвиденото предварително изпълнение по закон за актовете на органите по чл. 54 от Проекта противоречи на чл. 30 от Директивата и по-конкретно на принципа на пропорционалност. Когато европейският законодател счита, че е необходимо да предвиди предварително изпълнение на актовете на компетентните органи, той прави това изрично. Пример е чл. 31, ал.1 от Директива (ЕС) 2018/1972 (предишен чл. 4(1) от Директива 2002/21/ЕО), съгласно който „**до приключване на обжалването решението на националния регулаторен орган остава в сила, освен ако не са приложени временни мерки в съответствие с националното законодателство"**. В тази връзка, съобр. 77 от Директива (ЕС) 2018/1972 пояснява, че временни мерки със суспензивен ефект спрямо решенията на национален регулаторен орган следва да бъдат предоставяни единствено в спешни случаи за предотвратяване на сериозна и непоправима вреда за страната, поискала тези мерки, и ако балансът на интересите изисква това.

На следващо място, ако органът прецени, че според естеството на неизпълнението е необходимо да се предвиди предварително изпълнение на даден акт, който предвижда коригиращи мерки, той може да го направи по силата на чл. 60, ал. 1 от АПК. Предвиждане на предварително изпълнение по закон на всички актове, на всички органи, свързани с налагане на мерки по чл. 54, ал. 1 от Проекта е изключително интрузивно и до голяма степен обезсмисля предвиденото право на обжалване, особено ако от текста не отпаднат предвидените мерки за спиране и забрана предоставянето на услуги.

9. Предлагаме чл. 58 от Проекта изцяло да отпадне.

Мотиви:

На мнение сме, че предложената от вносителя редакция не е в съответствие с европейското законодателство, като представлява допълнителна административна тежест за субектите, включително създава възможност за преустановяване на дейността на икономически субект, за който даден контролен орган е приел, че услугите, които предоставя, не отговарят на изискванията за достъпност.

Съгласно чл. 20, пар. 1 от Директивата, когато органите за надзор на пазара на държава членка имат основателна причина да считат, **че даден продукт**, който попада в приложното поле на Директивата, не съответства на приложимите изисквания за достъпност, **те извършват оценка на въпросния продукт, която обхваща всички изисквания, предвидени Директивата**. За целта съответните икономически оператори оказват пълно сътрудничество на органите за надзор на пазара.

По отношение проверката на съответствието на услугите с изискванията за достъпност, европейският законодател е предвидил въвеждането на процедури, съгласно чл. 23, който е транспониран с разпоредбата на чл. 54 от Проекта.

10. Предлагаме чл. 73, ал. 3 от Проекта да отпадне.

Мотиви:

Задължението за извършване на оценка за съответствието на продукти с изискванията за достъпност са възложени на производителите (чл. 11, ал. 1 и ал. 2), а задълженията за осигуряване на гаранция за извършена оценка – на вносителите (чл. 19, ал. 1, т. 1). За неизпълнението на тези задължения, за съответните субекти е предвидена санкция в ал. 1 и ал. 2 на чл. 73.

В ал. 3 се предвижда санкция за аналогично нарушение на икономическите оператори, които не са обхванати от предходните алинеи, а именно – дистрибуторите и упълномощените представители.

Дистрибуторите не са, а и не биха могли да бъдат ангажирани с наличието на извършена оценката на достъпността на предлаганите от тях продукти, обосновала нанасяне на маркировка „CE". Във веригата на доставки и дистрибуция дистрибуторите нямат пряк досег със субекта, извършващ оценката за съответствие. При извършване на своята дейност те се основават на предоставената им от вносителя или производителя документация и нанесените маркировки.

Упълномощените представители от своя страна изпълняват задачи, определени в пълномощно от упълномощаващия ги производител, като в обхвата на тези може да попадне извършването на оценка за съответствие на продукти с изискванията за достъпност само ако е изрично посочена от производителя. Доколкото упълномощаването предоставя права, но не може да налага задължения, на упълномощения представител не може да бъде търсена отговорност за неизвършване на действия, посочени в пълномощно.

Проектът правилно не натоварва тези субекти с административна тежест да извършват проверка дали маркировката или декларацията за съответствие са надлежно нанесени/издадени (вкл. дали преди тяхното нанасяне/издаване е извършена оценка за съответствие с изискванията за достъпност). Въпреки това, с чл. 73, ал. 3 от Проекта се предвижда налагането на имуществени санкции на тези

субекти, ако за даден продукт не е извършена оценка за съответствие. На практика се въвежда санкция при липса на реципрочно задължение за санкционираните субекти, и то за неизпълнение на чуждо задължение. Предвид изложеното, считаме, че ал. 3 на чл. 73 от Проекта следва да отпадне.

11. По чл. 87 от Проекта предлагаме следната редакция:

„Чл. 87. За нарушение на задължение по глава трета, за което не е предвидено друго наказание, се налага глоба или имуществена санкция в размер от 500 до 5000 лв.“

Мотиви: Съгл. чл. 30, пар. 2 от Директивата, предвидените в националното законодателство санкции при неизпълнение на новите норми за осигуряване на достъпност на продукти и услуги трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Липсва разграничаване между нарушения, засягащи достъпността на продукти, и такива, засягащи достъпността на услуги. В мотивите към Проекта не са представени съображения, които да налагат различен подход и размер на санкциите при продукти и при услуги.

Не намираме причина, при установено нарушение, на доставчиците на услуги да бъдат налагани по-тежки санкции от тези, налагани на икономическите оператори, които работят с продукти. За пример можем да изтъкнем административнонаказателните разпоредби в Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки, в което санкциите за виновните лица са в идентичен или изключително сходен размер, без значение дали става въпрос за нарушение, засягащо стоки или услуги.

Такова е и разбирането на други европейски държави, транспонирали директивата. Така например, в съседна Румъния максималният размер на санкциите за неизпълнения на нарушения, засягащи както продукти, така и услуги, варира между 7000 и 12 000 румънски леи (~ 2750 – 4700 лв.)[1].

В светлината на горното и доколкото тежестта на нарушенията, свързани с достъпността на услуги, е сравнима с тежестта на нарушенията, засягащи продукти, и на нарушенията в областта на общата доставка на услуги и стоки на потребители, то считаме, че предвиденият в чл. 87 от Проекта размер на налаганите санкции следва да бъде редуциран, като при горна граница от 3000 лв. последните биха имали висока ефективност и възпиращ ефект без да са непропорционални на нарушението.

12. По § 1, ал. 1, т. … от Допълнителните разпоредби от Проекта предлагаме следната редакция:

„43. Услуги, предоставящи достъп до аудио-визуални медийни услуги“ са услуги, **предавани** чрез електронни съобщителни мрежи, които се използват за намиране, подбиране, получаване на информация за и разглеждане на аудио-визуални медийни услуги, и всякакви **предоставяни** функции — в това число субтитри за лица с глухота и лица с увреден слух, аудиоописание, аудио субтитри и превод на български жестов език, **произтичащи от прилагането от доставчиците на медийни**

[1] Чл. 27 от Закон № 232 от 19 юли 2022 г. по отношение на изискванията за достъпност, приложими за продукти и услуги (Lege nr. 232 din 19 iulie 2022privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și erviciilor, Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 743 din 25 iulie 2022)

услуги на мерки, които да направят услугите достъпни, както е посочено в чл. 8а от Закона за радиото и телевизията; и включва електронните програмни указатели.“

Мотиви: Чл. 3, т. 6 в английската езикова версия на Директивата дефинира услугите, предоставящи достъп до аудио-визуални медийни услуги, по следния начин:

„… services **transmitted** by electronic communications networks which are used to identify, select, receive information on, and view audiovisual media services and **any provided features**, such as subtitles for the deaf and hard of hearing, audio description, spoken subtitles and sign language interpretation, which result from the implementation of measures to make services accessible as referred to in Article 7 of Directive 2010/13/EU; and includes electronic programme guides (EPGs);“

В българската езикова версия на Директивата по наше мнение има няколко неточности: терминът „transmitted“ (англ.) („übermittelte“ (нем.); „transmis“ (фр.)) е преведен като „предоставяни“, вместо като „предавани“; терминът „any provided features“ (англ.) („alle bereitgestellten Funktionen“ (нем.); „tous les éléments fournis“(фр.)) – като „всякакви предвидени функции“ вместо като „всякакви предоставени функции“. Този нюанс във формулировката е от ключово значение за правилното разбиране на волята на европейския законодател. Според Директивата, специфични задължения за осигуряване на достъпност се възлагат именно по отношение на:

- услуги за намиране, подбор, информация и преглед на съдържание, **предавани чрез електронни съобщителни мрежи**, и
- неизчерпателно изброени функции, предоставяни в изпълнение на мерки за осигуряване на достъпност по Закона за радиото и телевизията (ЗРТ).

Безспорно целта е в обхвата на Директивата да бъдат включени услуги и функции, предоставяни в съответствие с чл. 7 от Директива 2010/13/ЕС от доставчици на медийни услуги (в случая – на аудио-визуални медийни услуги). Такива услуги се предават чрез електронни съобщителни мрежи, но не се предоставят от доставчици на електронни съобщителни услуги, а от самите доставчици на медийно съдържание посредством техническите възможности на електронните съобщителни мрежи.

Неточната формулировка от превода на българската версия на Директивата, възпроизведена дословно в Проекта, неоснователно създава колебание относно типа услуги и функции, които се включват в понятието, съответно може да доведе до неправилното заключение, че отговорни за доставката на тези услуги и за осигуряването на тяхната достъпност са икономически оператори, различни от лицата по чл. 4, ал. 1 от ЗРТ. За да бъде предаден еднозначно смисълът на текста от Директивата и да се избегне колебание при определяне на задълженитe икономически оператори, предлагаме да бъде нанесена горната редакция на т. 43.

13. По Приложение № 2, Раздел IV, буква „а)“, предлагаме след букви „вв)“ да се добави следното изречение:

„***Задълженията по предходните точки може да се изпълняват и чрез доставчик на услуги за предаване, включително вградени в операционната система на крайните устройства приложения или други приложения, собствени на икономическия оператор или на трета страна“***

Мотиви:

Доколкото съображенията на Директивата не са задължителни за транспониране, но внасят яснота относно начините на изпълнение на съответните задължения и с цел избягване на спорове, предлагаме допълнение на текста, предложен от вносителя, който отговаря напълно на изискванията на Директивата.

В съображение 45 от Директивата е предвидено, че „като **алтернатива** на изпълнението на изискванията за достъпност по отношение на приемането на спешни повиквания за ползватели с увреждания, предвидени в настоящата директива, държавите членки следва да могат да определят трета страна като доставчик на услуги за предаване, който да се използва от хора с увреждания за комуникация с център за приемане на спешни повиквания до момента, когато тези центрове за приемане на спешни повиквания бъдат в състояние да използват електронни съобщителни услуги посредством интернет протоколи за гарантиране на достъпност при приемането на спешни повиквания".

В допълнение, съображение 28 от Директивата предвижда същата възможност и по отношение на електронната съобщителна услуга изобщо, а не само когато се отнася за достъп до центровете за спешни повиквания, като дава възможност наред с изискванията на Директивата, в съответствие с Директива (ЕС) 2018/1972, държавите членки да могат да определят доставчик на услуги за предаване, който да може да се използва от хора с увреждания.

При липса на стандарти за използване на електронни съобщителни услуги посредством интернет протоколи за гарантиране на достъпност, изискването за осигуряване на достъпност чрез мрежите на мобилните оператори няма да може да се постигне, тъй като всеки оператор може да изгради мрежата си по различен начин и така, че да не може да се осигури наличие и оперативна съвместимост на крайните устройства с мрежите на предприятията, както и оперативна съвместимост между самите мрежи на предприятията.

За да се изпълни изцяло изискването на Директивата, предлагаме въвеждане в преходните и заключителни разпоредби на параграф §… със следното съдържание:

***„§…. Възможността за изпълнение на задълженията, предвидени в буква "а)" от Приложение № 2, Раздел IV, чрез доставчик на услуги за предаване, включително вградени в операционната система на крайните устройства приложения или други приложения, собствени икономическия оператор или на трета страна, се прилага до 28 юни 2027, при условие че към тази дата центровете за приемане на спешни повиквания ще бъдат в състояние да използват електронни съобщителни услуги посредством интернет протоколи за гарантиране на достъпност при приемането на спешни повиквания.*"**

Мотиви:

Както посочихме по-горе, при липса на стандарти за използване на електронни съобщителни услуги посредством интернет протоколи за гарантиране на достъпност, изискването за осигуряване на достъпност чрез мрежите на мобилните оператори няма да може да се постигне, тъй като всеки оператор може да изгради мрежата си по различен начин и така, че да не може да се осигури съвместимост на ползване на услугите при взаимно свързване или в роуминг.

В допълнение, в случай че центровете за приемане на спешни повиквания бъдат в състояние да използват електронни съобщителни услуги посредством интернет

протоколи, очакваме, че това ще се случи, когато са налице стандартизационни политики от край да край.

Доколкото имплементиране на промени в мрежите с цел осигуряване на достъпност е едно, независимо от това дали дадено предприятие предоставя електронна съобщителна услуга за свързване между потребители на услугата или предоставя достъп до 112, то и срокът, за който ще се предвиди възможността за използване на алтернативни средства е удачно да е един и същ.

14. По отношение на §4, т.1 предлагаме:

14.1. Да се създаде нова ал. 3 със следното съдържание:

„(3) Задълженията по предходните точки може да се изпълняват и чрез доставчик на услуги за предаване, включително вградени в операционната система на крайните устройства приложения или други приложения, собствени на икономическия оператор или на трета страна“

„§1. Преходна и заключителна разпоредба

Възможността за изпълнение на задълженията по чл. 23, ал. 3 чрез доставчик на услуги за предаване, включително вградени в операционната система на крайните устройства приложения или други приложения, собствени икономическия оператор или на трета страна, се прилага до 28 юни 2027 г., при условие че към тази дата центровете за приемане на спешни повиквания ще бъдат в състояние да използват електронни съобщителни услуги посредством интернет протоколи за гарантиране на достъпност при приемането на спешни повиквания.“

Мотиви: Изложени в т. 9

15. По отношение на §5 предлагаме следното съдържание

„***§ 5.*** *Законът влиза в сила от 28 юни 2025 г. с изключение на § 4, който влиза в сила от* ***28 юни*** *2027 г.“*

Мотиви:

Доколкото чл. 31, пар. 1 от Директивата предоставя възможност за дерогация на изпълнението на задълженията за достъпност, свързани с гарантиране на достъпност при спешни повиквания, и доколкото към настоящия момент не е налице стандартизация на функционалностите на мрежите за това, предлагаме да се осигури достатъчно време за имплементация след приемане на такива стандарти, които още не са факт.

Надяваме се представеното от АТИ становище да бъде взето под внимание, като оставаме на разположение, в случай на необходимост от изясняване или уточнения по дадените по-горе предложения.

С уважение,

Андреана Атанасова

председател на УС

ANDREANA RADEVA ATANASOVA
Digitally Signed with a Qualified E-Signature. Qualified Time-stamped. Date: 12.01.2024 11:30:21 Z Compliant with eIDAS.